

**RAPORT
ROCZNY
2023**

SPIS TREŚCI

Nasza teoria zmiany	03
Jak działamy	04
Podsumowanie 2023	05
Koalicja Future Food 4 Climate	06
Nasze działania w ramach FF4C	07
II Forum Bezpiecznej Żywności	08
Inicjatywa “Nasz Rzecznik”	11
Federacja Bezpieczna Żywność	12
Green Advocacy Academy	13
Cele	14
Green Advocacy Academy / Erasmus+	15
Green Advocacy Academy / Plant Based Treaty	16
Green Advocacy Academy / Youth Climate Empowerment	17
Zielony Program Filmowy	19
Debaty dla żywności	20
AgriWatch – monitorujemy proces wydawania środków publicznych	23
Program Roślinna Szkoła	24
Nasze postulaty	25
European Green Deal	27
European Vegan Summit	28
Meat Us Half Way	33
O nas	34
Jesteśmy częścią	35
Nasi partnerzy strategiczni	36
Nasze cele na lata 2024–2025	37

NASZA TEORIA ZMIANY

Transformacja systemu żywności jest jednym z najważniejszych wyzwań XXI wieku i jednocześnie jednym z najtrudniejszych zadań. Mierzymy się dzisiaj z jednej strony z niskim poziomem wiedzy i świadomości obywateli i obywaterek nt. wpływu sektora hodowlanego na klimat, środowisko, prawa człowieka i prawa zwierząt, a z drugiej strony wyjątkowo silnym lobby, które walczy o utrzymanie *status quo*. Politycy i polityczki, wiedząc jak trudny i kompleksowy jest to temat, nie chcą go podejmować i wolą realizować krótkookresowe cele zamiast długookresowej strategii dla solidarności oraz sprawiedliwości żywnościowej. Dodatkowo sektor organizacji społecznych wyspecjalizowanych w transformacji systemu żywnościowego jest nieliczny, bardzo często nie ma pełnych kompetencji i doświadczenia, a przede wszystkim nie jest sieciowany.

Dlatego w naszej teorii zmiany stawiamy na cztery filary, bo silny, współpracujący sektor organizacji społeczeństwa obywatelskiego jest masą krytyczną dla zielonego strażnictwa i rzecznictwa. Mobilizujemy, integrujemy i edukujemy tak, żeby oddolną presję łączyć z profesjonalnym rzecznictwem i działaniami strażniczymi. Wspólnie mówimy "Mamy prawo do zdrowej, etycznej żywności i życia w czystym środowisku".

Jesteśmy obywatelami i obywatelkami, którzy chcą sprawczości w systemie żywności.

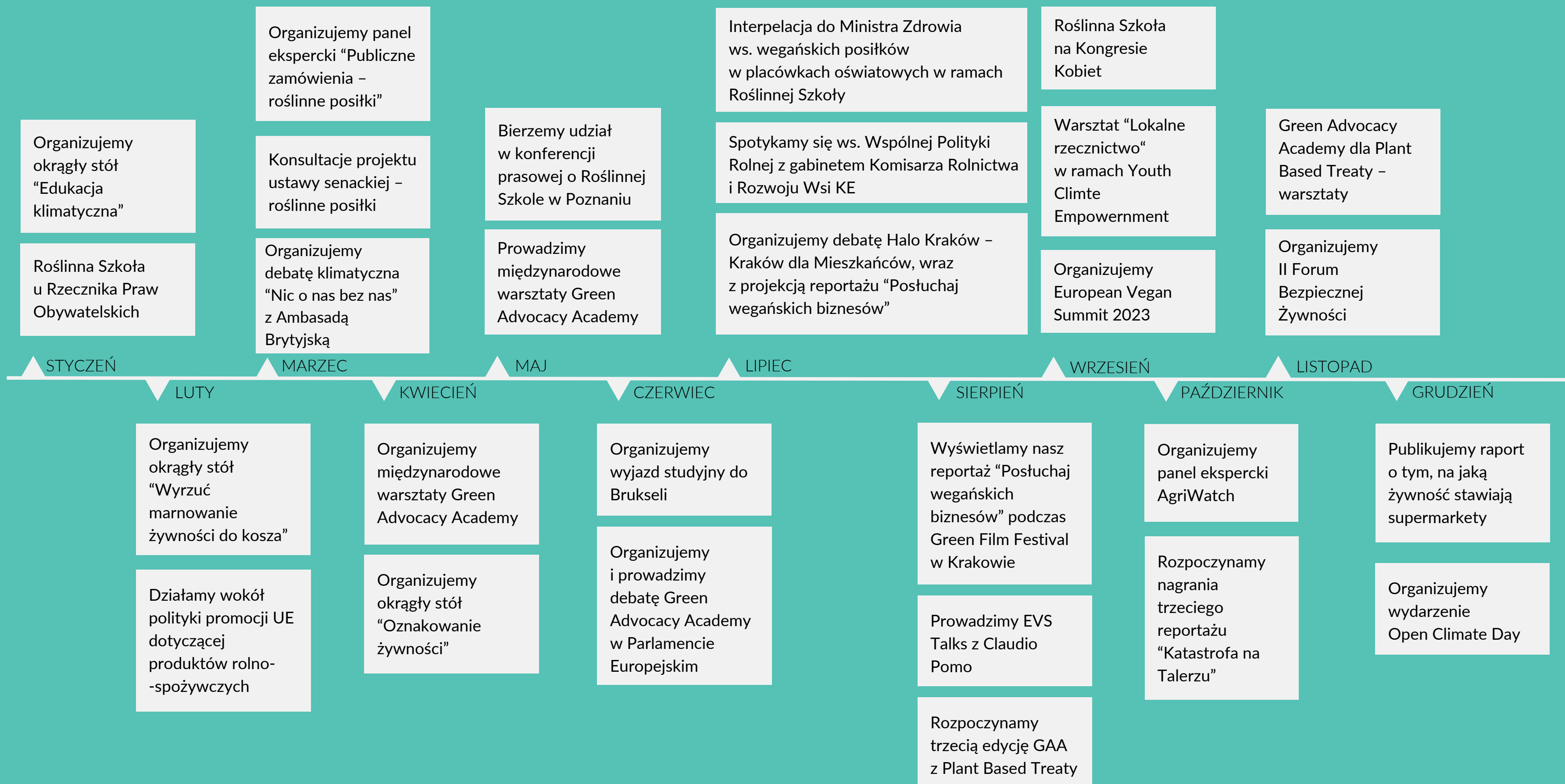
JAK DZIAŁAMY

Wszystkie nasze działania koncentrujemy na czterech strategicznych obszarach, które wynikają wprost z naszej teorii zmiany.

OBSZAR STRATEGICZNY 1	OBSZAR STRATEGICZNY 2	OBSZAR STRATEGICZNY 3	OBSZAR STRATEGICZNY 4
INTEGRACJA ORGANIZACJI SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO I ROZWÓJ KOMPETENCJI OSÓB AKTYWISTYCZNYCH	KAMPANIE SPOŁECZNE I EDUKACJA	DZIAŁANIA STRAŻNICZE I RZECZNICZE	ROZWÓJ I DOSKONALENIE

PODSUMOWANIE 2023

NAJWAŻNIEJSZE ASPEKTY

KOALICJA ORGANIZACJI SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO – FUTURE FOOD 4 CLIMATE

CZYM JEST FF4C?

Future Food 4 Climate to sojusz społeczności obywatelskiej, nieformalnych grup, fundacji, stowarzyszeń i kolektywów, które aktywnie zaangażowane są w działania na rzecz rewolucji w systemie żywnościowym. Naszym celem jest włączenie organizacji, grup, ekspertów i ekspertek, których głosy w debatach klimatycznych często pozostają niezauważone. FF4C skupia swoje wysiłki na oddziaływaniu na decydentów, polityków i polityczki, a także na instytucje takie jak Komisja Europejska, Parlament Europejski oraz samorządy i administracja publiczna.

Współpraca, budowanie mostów i sieciowanie to nasze wartości.

103 organizacje społeczeństwa obywatelskiego z Polski, Ukrainy i Niemiec tworzą ruch dążący do sprawiedliwej transformacji systemu żywnościowego. FF4C reprezentuje sieć rewolucjonistów, zrzeszając organizacje z mniejszych miejscowości, grupy młodzieżowe oraz inicjatywy, które jednoczą siły na pierwszej linii walki o naszą planetę, ludzi i zwierzęta. Koalicja powstała przy wsparciu European Climate Foundation.

FF4C W LICZBACH

Do końca 2022 roku współpracowaliśmy z 74 organizacjami społeczeństwa obywatelskiego z Polski i Ukrainy. Teraz z dumą ogłaszamy, że ta liczba wzrosła do 103, co świadczy o naszym wyjątkowym rozwoju i skuteczności w budowaniu zróżnicowanego sojuszu.

W ciągu roku 2022 nasza koalicja poszerzyła swoją sieć partnerów i wzmocniła swoje zaangażowanie społeczne.

W 2022 roku 50 organizacji spoza stolicy było częścią naszej inicjatywy; dzisiaj ta liczba wzrosła do 72. Dodatkowo od 2022 roku poszerzyliśmy naszą współpracę z organizacjami młodzieżowymi, których liczba wzrosła z 17 do 37.

To świadczy o naszym zobowiązaniu do inkluzji młodych liderów i liderek, którzy stanowią ważny element przyszłej transformacji systemu żywnościowego.

[🔗 Tu znajdziesz stronę koalicji Future Food 4 Climate!](#)

---

103 organizacje
społeczeństwa
obywatelskiego

---

72 organizacje
spoza Warszawy

---

37 organizacje
młodzieżowe

---

3 organizacje
z Ukrainy

---

2 organizacje
z USA

---

1 organizacja
z Niemiec

FUTURE FOOD 4 CLIMATE

NASZE DZIAŁANIA

34 LISTY
OTWARTE /
APELE

9 KONSULTACJI
KOMISJI
EUROPEJSKIEJ

4 DEBATY /
OKRĄGŁE STOŁY

4 PANELE
EKSPERCKIE

- Program Owoce, Warzywa i Mleko w Szkole - [LINK](#)
- Cel Klimatyczny UE na 2040 rok - [LINK](#)
- Unijny program ochrony konsumentów - ocena - [LINK](#)
- Cele w zakresie ograniczenia marnowania żywności - [LINK](#)

- Halo Wrocław, Posłuchaj wegańskich biznesów
- Wyrzuć marnowanie żywności do kosza
- Edukacja klimatyczna
- Food Labelling Information for a Sustainable Food System

- Systemy żywnościowe w polskich placówkach oświatowych, zielone zamówienia publiczne i miejskie polityki żywnościowe - z perspektywy osób decyzyjnych i eksperckich
- Labelling i przeciwdziałanie marnowaniu żywności - zmiany w kontekście EU SFS Law
- Farmy przemysłowe - aspekty zdrowotne, środowiskowe, prawne i finansowe
- AgriWatch - zaprezentowanie rezultatów działań w ramach projektu AgriWatch

- List otwarty przed głosowaniem ws. EU School Scheme - [LINK](#)
- Apel ws. Polityki Promocji Agri EU - [LINK](#)
- Zrównoważony System Żywnościowy Unii Europejskiej - [LINK](#)
- Opinia do złożonego przez Ministra Klimatu i Środowiska projektu ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia, ustawy o opiece nad dziećmi do lat 3 oraz ustawy - Prawo oświatowe (druk nr 912) - [LINK](#)

II FORUM BEZPIECZNEJ ŻYWNOŚCI

CZYM JEST FORUM BEZPIECZNA ŻYWNOŚĆ?

Forum Bezpiecznej Żywności to wydarzenie skierowane do organizacji członkowskich Koalicji Future Food 4 Climate, a także osób eksperckich i organizacji pozarządowych z Polski, osób decyzyjnych, inicjatyw i strony aktywistycznej. Tematyka obejmuje wielowymiarowe podejście do żywności. Budujemy debatę o tym, jak żywność wpływa na nasze zdrowie, klimat, środowisko, prawa człowieka. Mówimy o faktach, rozwiązaniach dla bezpiecznej żywności, wyznaczamy kierunek dla systemu żywności i rolnictwa.

Forum Bezpiecznej Żywności to coroczne spotkanie partnerów Koalicji Future Food 4 Climate, osób eksperckich i aktywistycznych. Forum to okrągłe stoły, debaty i przemówienia, które odniosą się do kluczowych filarów w zakresie systemów żywnościowych oraz potrzeby prowadzenia działań strażniczych i rzeczniczych w ramach budowania społeczeństwa obywatelskiego.

18 listopada 2023 roku Green REV Institute i Koalicja Future Food 4 Climate zorganizowały II Forum Bezpiecznej Żywności, czyli wydarzenie podsumowujące działania Koalicji na rzecz zmiany systemu żywnościowego z ostatniego roku.

II Forum Bezpiecznej Żywności miało miejsce w Ambasadzie Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej. Tematyka spotkania koncentrowała się na konieczności reformy systemu żywności i rolnictwa, podkreślając znaczenie debaty i działań dla sprawiedliwej transformacji.

[🔗 Tu znajdziesz raport z II Forum Bezpiecznej Żywności!](#)

Agenda:

- przemowy otwierające z udziałem strony reprezentującej Ambasadę Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej;
- sesja plenarna z udziałem czterech osób eksperckich ze świata nauki: dr. Miłki Stępień, dr. Marty Czapnik-Jurak, dr. Andrzeja Kassenberga i dr. Pauliny Sobiesiak-Penszko.
- panel ekspercki "Rolnictwo przyszłości" z udziałem osób reprezentujących głos nauki, partnerów Koalicji Future Food 4 Climate i roślinnych biznesów: dr. hab. inż. Zbigniewa Karaczuan, Wioletty Olejarczyk, Anny Chęć, Igi Czubak.

73 osoby z całej Polski

12 stoisk w Strefie Zielonego Aktywizmu

4 keynote speakers ze świata nauki, aktywizmu i polityki

28 osób reprezentujących głos nauki, strony decyzyjnej (poziom samorządowy, centralny i UE), media i CSOs

II FORUM BEZPIECZNEJ ŻYWNOŚCI

SESJA PLENARNA

dr. Miłka Stępień
CEE Bankwatch Network, Ekspertka
do spraw Sprawiedliwej Transformacji
Klimatycznej

dr. Marta Czapnik-Jurak
Federacja Polskich Banków
Żywności, Socjolożka
i Kulturoznawczyni

dr. Andrzej Kassenberg
Współzałożyciel Instytutu
Ekorozwoju
i Fundacji Efektywności
Energetycznej Polski

dr. Paulina Sobiesiak-Penszko
Dyrektorka Programu
Zrównoważonego Rozwoju
i Polityki Klimatycznej
w Instytucie Spraw Publicznych

PANEL EKSPERCKI

Wioletta Olejarczyk
Rolniczka, Edukatorka agroekologii
i Członkini Fundacji Agro-Perma-Lab

Anna Chęć
Ogrodniczka w Dolinie Bawole Serce,
wizjonerka w Fundacji Świat w Naszych
Sercach

Matylda Szyrle
Założycielka Listny Cud,
Farmy wertykalne

Iga Czubak
Założycielka Roślinnego Qurczaka/Apollo,
roślinnej żywności na bazie fasoli

dr. hab. inż. Zbigniew Karaczun
Profesor SGGW, badacz w zakresie polityki
klimatycznej

II FORUM BEZPIECZNEJ ŻYWNOŚCI

Wypracowane postulaty:

1 PRAWA KONSUMENCKIE

Wprowadzenie rozwiązań, które będą obligować producentów oraz przetwórców żywności do udostępniania informacji na opakowaniach o śladzie środowiskowym żywności w zakresie emisji bezpośrednich i pośrednich (około 1/3 światowych emisji gazów cieplarnianych pochodzi z systemów żywnościowych, a sam sektor hodowlany odpowiada za 2/3 do 3/4 emisji gazów cieplarnianych pochodzących z systemu żywnościowego).

2 PODATEK OD MIĘSA

Wprowadzenie rozwiązań, które opodatkują żywność wysokoemisyjną i szkodliwą dla klimatu.

3 PRZECIWDZIAŁANIE UBÓSTWU ŻYWNOŚCIOWEMU JAKOŚCIOWEMU I ILOŚCIOWEMU

Poprzez finansowanie badań dotyczących źródeł powstawania tego zjawiska oraz długofalowych skutków jego występowania dla grup najbardziej narażonych – dzieci i osób starszych, jak również promowanie w szkołach edukacji żywieniowej.

4 ZAKOŃCZENIE ERY FERM PRZEMYSŁOWYCH

Pilny powrót do procedowania ustaw antyodorowych, które ustanawiają minimalne odległości lokalizowania inwestycji związanych z przemysłową produkcją żywności pochodzenia zwierzęcego; to wszystko z uwagi na fakt, że osoby mieszkające w pobliżu ferm przemysłowych zagrożone są wystąpieniem różnych problemów zdrowotnych, których źródłem mogą być następujące skutki działania ferm:

- podwyższone poziomy pyłu PM 2.5;
- rozprzestrzenianie zoonoz;
- obciążenie chorobami takimi jak astma, zapalenie płuc, przewlekła obturacyjna choroba płuc;
- antybiotykooporność;
- psychosomatyczne i drażniące oddziaływanie odorów i hałasu.

5 PRZEKIEROWANIE WSPARCIA DO SEKTORA ROŚLINNEGO

Wprowadzenie dopłat do produkcji zdrowej, roślinnej żywności przeznaczonej do spożycia przez ludzi – na podobieństwo dopłat do produkcji mięsa, mleka, jaj, przy jednoczesnej likwidacji wsparcia w postaci funduszy, które dopłacają do produkcji mięsa, mleka, jaj.

6 REFORMA WSPÓLNEJ POLITYKI ROLNEJ I ZMIANA SYSTEMU PŁATNOŚCI

Wprowadzenie legislacji reformującej dystrybucję środków – pieniądze publiczne powinny być rozdzielane zgodnie z zasadą „publiczne pieniądze na działania na rzecz klimatu, zdrowia oraz środowiska”. Obecnie bowiem pieniądze publiczne wspierają głównie dużych producentów rolnych, którzy najbardziej szkodzą zdrowiu ludzi i zwierząt oraz środowisku.

7 LEGISLACJA DLA ZRÓWNOWAŻONEGO SYSTEMU ŻYWNOŚCIOWEGO

Wprowadzenie rozwiązań, które rozwiną lokalną dystrybucję i sprzedaż zdrowej, roślinnej żywności oraz skrócą łańcuchy dostaw – poprzez nowelizację Prawa zamówień publicznych, która zobliguje samorządy do zamawiania mało szkodliwej dla klimatu żywności roślinnej, jak również wprowadzenie rozwiązań w drodze specjalnej ustawy poświęconej lokalnym kooperatywom i spółdzielniom, co ułatwi sprzedaż oraz rozbije oligopole dużych, przemysłowych producentów rolnych.

INICJATYWA NASZ RZECZNIK

Włączamy w debatę dotyczącą systemu żywnościowego główny organ równościowy w Polsce, Rzecznika Praw Obywatelskich, włączamy w to innych partnerów społecznych. Nasze postulaty to Roślinna Szkoła i Wolni od Ferm.

SPOTKANIE Z RPO WS. WEGAŃSKICH POSIŁKÓW I FERM PRZEMYSŁOWYCH

Spotkanie odbyło się 14 grudnia 2023 roku. Na spotkaniu z Biurem Rzecznika Praw Obywatelskich Green REV Institute i Koalicja FF4C przedstawiły postulaty w kwestii wegańskich posiłków oraz ferm przemysłowych.

Green REV Institute od lat walczy o zapewnienie dostępu do zdrowych, etycznych posiłków w placówkach edukacyjnych oraz szpitalnych. Z badań przeprowadzonych przez Future Food 4 Climate w 2022 roku wiemy, że osoby uczniowskie są wykluczone i dyskryminowane przez szkolne stołówki i toczą nierówną walkę o prawo do zdrowego roślinnego posiłku. W ramach naszych działań 13 radnych z całej Polski wystosowało interpelację do władz samorządowych nie tylko o dostęp do roślinnych posiłków, ale także o przygotowanie i wdrażanie lokalnych polityk żywnościowych. Kilkanaście petycji obywatelskich było składanych przez osoby aktywistyczne, REV i FF4C były także obecne na posiedzeniach Komisji Oświaty i Wychowania w Poznaniu, w Senacie wraz z Rodzicami dla Klimatu walczyły o projekt ustawy – druk senacki 912. Nasz drugi postulat dotyczy prawa do życia w czystym środowisku i zaprzestania jego łamania i naruszania przez działania ferm przemysłowych wielkotowarowych.

REV i Koalicja zaapelowały m.in. o:

- wprowadzenie rozwiązań dotyczących przeciwdziałania negatywnej działalności zwierzęcych ferm przemysłowych na katastrofę klimatyczną;
- wprowadzenia rozwiązań związanych z przeciwdziałaniem wpływu zwierzęcych ferm przemysłowych na utratę bioróżnorodności oraz na zanieczyszczenie gleby, powietrza oraz wód;
- wprowadzenie rozwiązań związanych z ograniczeniem działalności sektora zwierzęcych ferm przemysłowych – zarówno futrzarskich, jak i żywieniowych z uwagi na ich negatywny wpływ na jakość zdrowia i życia ludzi;
- wprowadzenie rozwiązań antyodorowych w związku z działalnością ferm przemysłowych, jak również rozwiązań mających na celu przeciwdziałanie spadkom cen nieruchomości położonych w okolicach ferm przemysłowych;
- wprowadzenie rozwiązań mających na celu poszerzenie kompetencji organizacji pozarządowych w zakresie ich udziału w postępowaniach administracyjnych i sądownoadministracyjnych dotyczących zwierzęcych ferm przemysłowych – w tym zniesienie aktualnie obowiązujących barier;

- ograniczenie i zakończenie wsparcia finansowego ze środków publicznych hodowli i produkcji zwierzęcej, a także uprawy pasz, które wykorzystywane są na zwierzęcych fermach przemysłowych;
- wprowadzenie rozwiązań prawnych w zakresie odległości ferm zwierzęcych od miejsc życia i aktywności ludzi oraz koncentracji ferm; te są bowiem źródłem bakterii i wirusów stanowiących zagrożenie dla ludzi, a wiele chorób zakaźnych to choroby odzwierzęce;
- wprowadzenie zmian w prawie lub/i umocnienie systemu nadzoru.

TWORZYMY **FEDERACJĘ BEZPIECZNA ŻYWNOŚĆ** – KOLEJNY ETAP W SIECIOWANIU I RZECZNICTWIE!

Federację ma za zadanie wzmocnić oddziaływanie i efektywność partnerów Koalicji w dążeniu do zrównoważonego systemu żywnościowego. Powstanie Federacji to szansa zintegrowania działań różnych podmiotów w bardziej zorganizowany sposób, co pozwoli skuteczniej reprezentować interesy w dialogu z osobami decyzyjnymi, mediami i społeczeństwem.

Federacja Bezpieczna Żywność to:

- 1** Zwiększenie wpływu i efektywności działań na rzecz zdrowej, bezpiecznej żywności.
- 2** Integracja różnorodnych interesów – zdrowie, edukacja, prawa człowieka, ochrona zwierząt, sprawiedliwość społeczna, klimat i środowisko.
- 3** Reprezentacja na arenie krajowej i międzynarodowej.
- 4** Profesjonalna struktura prawna i organizacyjna.
- 5** Mobilizacja i motywacja partnerów Koalicji Future Food 4 Climate do strategicznej walki o dobrą żywność.
- 6** Wspólna strategia 2025–2030. Bo zasługujemy na zdrową, bezpieczną żywność!

CELE FEDERACJI

- Partnerzy w ramach Koalicji Future Food 4 Climate otrzymają bardziej skonsolidowane i efektywne narzędzie do realizacji swoich celów. Federacja umożliwi im skuteczniejszą reprezentację interesów na szczeblu krajowym i międzynarodowym, a także zapewni dostęp do lepszej koordynacji działań. Utworzenie Federacji daje zagranicznym partnerom możliwość współdziałania w kształtowaniu polityki dotyczącej zrównoważonego systemu żywnościowego na poziomie UE, a także udziału w międzynarodowej współpracy i wymianie doświadczeń.
- Dzięki bardziej skutecznej Federacji społeczeństwo zyska silniejszego sojusznika w walce o zrównoważony system żywnościowy. Działania Federacji wpłyną na większą transparentność, partycypację społeczną i wpływ obywateli na kształtowanie polityki żywnościowej.
- Decydenci, decydentki i instytucje publiczne zyskają dostęp do bardziej zorganizowanej, reprezentatywnej i kompetentnej jednostki, która może skuteczniej przekazywać ich stanowisko społeczeństwu. Federacja stanie się ważnym partnerem w dialogu, co ułatwi podejmowanie decyzji zgodnych z zasadami zrównoważonego rozwoju.
- Federacja umożliwi skuteczniejszą współpracę międzynarodową, co wpłynie na wymianę najlepszych praktyk, wzmacniając rolę Polski w międzynarodowym ruchu na rzecz zrównoważonego żywienia.
- Federacja połączy różnorodne kompetencje i perspektywy, co pozwoli na bardziej kompleksowe podejście do zrównoważonego systemu żywnościowego, z uwzględnieniem różnych aspektów społecznych, kulturowych i ekologicznych.
- Green REV Institute wzmocni swoje działania i zbuduje fundament dla kolejnych długookresowych programów i działań na rzecz zrównoważonej żywności.

GREEN ADVOCACY ACADEMY

CZYM JEST GREEN ADVOCACY ACADEMY?

W 2023 roku Green REV Institute zainicjował Green Advocacy Academy.

GAA to nauka, mobilizacja, budowanie masy krytycznej osób, inicjatyw, organizacji, które poprzez działania rzecznicze i strażnicze będą zmieniać system. Projekt pokazuje, jak system żywności i współczesne rolnictwo niszczą klimat, bioróżnorodność, życie i zdrowie ludzi oraz prawa zwierząt.

Green Advocacy Academy skutecznie wdraża działania edukacyjne dla młodzieży i angażuje w działania systemowe mające na celu rozwiązanie kryzysu klimatycznego w obszarze transformacji systemu żywnościowego. Rola młodzieży w kształtowaniu światowego systemu jest jasna: jest to pokolenie, które będzie musiało naprawić błędy poprzednich pokoleń, aby zmniejszyć wpływ kryzysu klimatycznego na ekosystemy i ludzi. Podkreśla to ogromną potrzebę, aby młodzież miała dostęp do odpowiedniej edukacji w zakresie zielonej partycypacji obywatelskiej. Uczymy, mobilizujemy, pokazując, że czas na masę krytyczną osób, inicjatyw, organizacji, które poprzez działania rzecznicze będą zmieniać system. Pokazujemy, jak system żywności i współczesne rolnictwo niszczą klimat, bioróżnorodność, życie i zdrowie ludzi oraz prawa zwierząt. Osoby eksperckie z całego świata, aktywiści i aktywistki, doradcy polityczni, naukowcy i naukowczynie, liderzy i liderki organizacji pozarządowych wspierają Green Advocacy Academy, tak aby osoby uczestniczące w GAA otrzymały dawkę wiedzy o transformacji systemu żywności, możliwość rozwoju umiejętności w zakresie prowadzenia rzecznictwa i skutecznego działania. Wiemy, że umiejętności zielonego rzecznictwa zapewnią młodym głos w debacie publicznej. Sprawiedliwa transformacja to nie tylko energia i transport. Bez naprawy systemu żywności i rolnictwa nie zapewnimy bezpieczeństwa żywnościowego, nie uratujemy bioróżnorodności, nie zatrzymamy deforestacji, zanieczyszczenia wody, gleby, powietrza. Bez sprawiedliwej transformacji systemu żywności nie zatrzymamy przemysłu, który niszczy zdrowie i życie ludzi oraz powoduje ubóstwo żywnościowe. Unia Europejska, państwa członkowskie tworzą system, który możemy zmieniać poprzez partycypację obywatelską i skuteczne, zielone rzecznictwo. Europejski Zielony Ład, Od pola do stołu, Strategia Bioróżnorodności do 2030, Ramy Zrównoważonego Systemu Żywnościowego – potrzebują silnych osób rzeczniczych, aby mogły być skutecznie wdrażane. Uczymy rzecznictwa dla naprawy systemu żywności, pokazujemy rozwiązania i przekazujemy nasze doświadczenia i wiedzę, żeby wspierać młode osoby w walce o planetę.

3 liczba przeprowadzonych edycji

14-35 wiek osób uczestniczących

4 liczba partnerów

>40 liczba osób eksperckich w ramach GAA

15 liczba spotkań online

8 liczba spotkań stacjonarnych

>120 liczba osób uczestniczących

GREEN ADVOCACY ACADEMY – CELE

1. Budowanie potencjału partnerskich organizacji pozarządowych

- Wzmocnienie rzecznictwa młodzieży i jej zaangażowania w działania strażnicze na rzecz transformacji żywnościowej jako kluczowego elementu ogólnej transformacji klimatycznej.
- Rozwijanie relacji między organizacjami pozarządowymi i ich interesariuszami w celu zwiększenia udziału w działaniach na rzecz klimatu i zaangażowania w działania strażnicze.
- Budowanie zdolności organizacji pozarządowych poprzez podejmowanie inicjatyw związanych z większymi działaniami na rzecz klimatu i sprawiedliwymi celami transformacji systemu żywnościowego.
- Wspieranie młodzieżowych inicjatyw klimatycznych i działań rzeczniczych poprzez ich udział w publicznych procesach decyzyjnych.
- Opracowywanie nowych i dostosowywanie istniejących narzędzi w edukacji i pracy z młodzieżą, aby skupić się na zielonych umiejętnościach, takich jak innowacyjne myślenie, myślenie o zrównoważonym rozwoju, edukacja obywatelska, rzecznictwo, zaangażowanie w działania strażnicze.

2. Włączenie różnych grup młodzieży

- Podnoszenie świadomości na temat znaczenia transformacji systemu żywnościowego w radzeniu sobie z kryzysem klimatycznym.
- Stworzenie platformy dla młodych ludzi w celu zwiększenia ich kompetencji i umiejętności rzeczniczych oraz podniesienia świadomości na temat znaczenia zaangażowania obywatelskiego.
- Stworzenie platformy dla rozwoju i wymiany innowacji w dziedzinie młodzieżowych inicjatyw klimatycznych i aktywizmu obywatelskiego.
- Włączenie młodych ludzi w działania systemowe.

3. Zaangażowanie obywatelskie wśród społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem zakresu transformacji systemu żywnościowego.

- Przygotowanie i wprowadzenie nowej grupy osób rzeczniczych, które będą w stanie śledzić procesy decyzyjne związane z transformacją żywnościową na poziomie zarówno krajowym, jak i europejskim.
- Wyposażenie osób aktywistycznych w umiejętności pozwalające na podejmowanie konkretnych działań i lobbowanie wśród osób decyzyjnych, a tym samym dążenie do zielonej i sprawiedliwej transformacji klimatycznej w sektorze żywności i klimatu.
- Stworzenie platformy do gromadzenia i rozpowszechniania wiedzy na temat najistotniejszych i najskuteczniejszych praktyk szkoleniowych, które mogą być przekazywane innym organizacjom w Europie.

GREEN ADVOCACY ACADEMY / ERASMUS+

SPOTKANIE ORGANIZACYJNE

Karolina Skowron-Baka

Prof. Piotr Skubała

SPOTKANIE MENTORSKIE

Sylwia Kowalska

PANEL | POLITYKA UE NA RZECZ ZRÓWNOWAŻONEGO SYSTEMU ŻYWNOŚCIOWEGO

Dr. Sylwia Spurek, MEP

Ville Niinistö, MEP

PANEL | ROLA ZIELONEGO RZECZNICTWA

Joana Oliveira

Bartłomiej Gawrecki

PANEL | SYSTEM ŻYWNOŚCIOWY A KATASTROFA KLIMATYCZNA

Benjamin Pitkänen

PANEL | TRANSFORMACJA SYSTEMU

Camilla Björkbom

Olli Puumalainen

PANEL | ŻYWNOŚCIOWEGO A KATASTROFA KLIMATYCZNA

Anita Krajnc

Angelina Doubles

PANEL | TRANSFORMACJA SYSTEMU ŻYWNOŚCIOWEGO NA POZIOMIE LOKALNYM

Peppi Seppälä

GREEN ADVOCACY ACADEMY / PLANT BASED TREATY

SPOTKANIE MENTORSKIE

Anna Spurek
Green REV Institute

Bartłomiej Gawrecki
Green REV institute

PANEL | ODEŚLIJMY STARY SYSTEM DO HISTORII

Anita Krajnc
Toronto Pig Save, Animal Save
Movement, Plant Based Treaty

Steven George
Earth Observation Technologies and
Systems w European Space
Agency (ESA)

PANEL | STOP FERMOM OŚMIORNIC

Catalina Lopez Salazar
Aquatic Animal Alliance

PANEL | NAUKA KONTRA ROLNICTWO ZWIERZĘCE

Max Weiss
Plant Based Treaty

PANEL | TRAKTAT ROŚLINNY I COP28

Lea Goodett
Plant Based Treaty

Enric Noguera
Plant Based Treaty

GREEN ADVOCACY ACADEMY / YOUTH CLIMATE EMPOWERMENT

FORUM BEZPIECZNEJ ŻYWNOCI

Dr. Miłka Stępień
CEE Bankwatch Network

Dr. Marta Czapnik-Jurak
Federacja Polskich Banków Żywności

Dr. Andrzej Kassenberg
Instytut Ekorozwoju i Fundacji
Efektywności Energetycznej Polski

Dr. Paulina Sobiesiak-Penszko
Dyrektorka w Instytucie Spraw
Publicznych

Dr. hab. inż. Zbigniew Karaczun
Profesor SGGW, badacz w zakresie
polityki klimatycznej i ekologicznej

Wioletta Olejarczyk Rolniczka
Edukatorka agroekologii i członkini
Fundacji Agro-Perma-Lab

Anna Chęć
Ogrodniczka w Dolinie Bawole Serce,
Fundacja Świat w Naszych Sercach

Matylda Szyrle
Listny Cud-Future Friendly Farm –
farmy wertykalne

Iga Czubak
Założycielka Roślinnego Qurczaka/
Apollo

OPEN CLIMATE DAY

Prof. dr. hab. Piotr Skubała
Uniwersytet Śląski w Katowicach

Paulina Juszcak
Akcja Studencka

Maja Madejska
Roślinna Strona, działaczka

Paweł Chajec
Stowarzyszenie LUWIA

Michał Sobiech
Młodzieżowy Sejmik Województwa
Mazowieckiego

Sylwia Łyskawka
Grupa Strategiczna AEF
ds. Gospodarki Oceanicznej

Paulina Januszewska
Dziennikarka Krytyki Politycznej

Igor Grochal
Członek Rady Młodzieżowej
Dzielnicy Śródmieście IX kadencji

Dr. Marzena Cypryńska-Nezlek
Badaczka, wykładowczyni na
Uniwersytecie SWPS, Centrum
Działań dla Klimatu i Transformacji
Społecznych

Bartłomiej Gawrecki
Green REV institute

Sylwia Wojda
Stowarzyszenie LUWIA

Urszula Jasek
Edukatorka klimatyczna

Paulina Filipowicz
Aktywistka, organizatorka,
Honest Sphere

Jarek Brodecki
Biolog, aktywista

Dr. Magdalena Kubów
Badaczka, wykładowczyni na
Uniwersytecie SWPS

Beata Borowiec
Koalicja Klimatyczna

Wiktoria Lasota
Aktywistka klimatyczna

Kamila Kadzidłowska
Rodzice dla Klimatu

Marzena Wichniarz
Rodzice dla Klimatu

Adrian Niewiadomski
GrowSpace

Sylwia Szczutkiewicz
Stowarzyszenie Pracownia na Rzecz
Wszystkich Istot

Szymon Żugaj
Green REV Institute

Martyna Krystman-Rydlewicz
Doktorantka, aplikantka radcowska,
specjalizująca się w prawie prywatnym
i ochronie środowiska

Szymon Bujalski
Dziennikarz angażujący się w kwestie
kluczowe dla przyszłości ludzkości

Iga Woźniak
Aktywistka w Akcji Demokracja,
członkini FF4C, prowadząca lokalne
działania promujące etyczny tryb życia

CHARAKTERYSTYKA
DZISIEJSZYCH MEDIÓW

GREEN ADVOCACY ACADEMY / YOUTH CLIMATE EMPOWERMENT

YOUTH CLIMATE LAB

Dr. Marzena Cypryńska-Nezlek
Badaczka, wykładowczyni na
Uniwersytecie SWPS, Centrum
Działań dla Klimatu i Transformacji
Społecznych

Dominik Kuc
Aktywista, członek rady Fundacji
GrowSpace

Martyna Krystman-Rydlawicz
Doktorantka, aplikantka radcowska,
specjalizująca się w prawie
prywatnym i ochronie środowiska

Marzena Waligóra
Aktywistka Stowarzyszenia
Tarnowska Rospuda, ogrodnik przez
trzy dekady, walcząca przeciwko
przemysłowym fermom

Alicja Pacewicz
Edukatorka, założycielka Centrum
Edukacji Obywatelskiej, ekspertka
Koalicji SOS Edukacja

Bartłomiej Gawrecki
Prawnik, członek zarządu Instytutu
Green REV, koordynator programu
Advocacy REV

LOKALNA POLITYKA
ŻYWNOŚCIOWA

TOGETHER FOR CLIMATE

Ministra Paulina Piechna-
-Więckiewicz
Podsekretarz stanu w Ministerstwie
Edukacji Narodowej

Minister Mikołaj Dorożala
Podsekretarz stanu w Ministerstwie
Klimatu i Środowiska

Alicja Łepkowska-Gołaś
Posłanka na Sejm RP, aktywistka
działająca na rzecz osób w kryzysie
uchodźczym

Adela Gąsiorowska
Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich

WDRAŻANIE EUROPEJSKIEGO
ZIELONEGO ŁADU

Anna Spurek
COO w Green REV, Ekspertka EU
Platform on Animal Welfare,
Eurogroup for Animals, Koalicji TAPP

Augustyn Mikos
Członek i aktywista Stowarzyszenia
Pracownia na Rzecz Wszystkich Istot

Morgan Janowicz
Green REV Institute

Prof. Piotr Krajewski
Uniwersytet Łódzki, członek Rady
Eksperckiej Green REV Institute

Marek Szolc
Radny Miasta Stołecznego
Warszawy

Agata Sieńczak
Nauczycielka języka polskiego,
instruktorka przyrody oraz
edukatorka seksualna w szkole
podstawowej

Marzena Wichniarz
Rodzice dla Klimatu

Dr. Marzena Cypryńska-Nezlek
Badaczka, wykładowczyni na
Uniwersytecie SWPS, Centrum
Działań dla Klimatu i Transformacji
Społecznych

Joanna Gadomska
Biologia z Blondynką, biologka,
edukatorka specjalizująca się
w dydaktyce, edukacji ekologicznej
i zdrowotnej

ZIELONY PROGRAM FIRMOWY – PRELEKCJE, PROJEKCJE I DYSKUSJE

NASZE CELE?

Budowanie mostów między nauką, aktywizmem, polityką i wegańskimi biznesami

Zielony Program Filmowy to inicjatywa, która ma na celu połączenie różnych dziedzin: nauki, aktywizmu, polityki oraz kwestii zdrowotnych – aby zilustrować obecny stan systemu żywnościowego, jak również przedstawić perspektywę jego naprawy. Poprzez reportaże program dąży do rzucenia światła na kluczowe problemy dotyczące systemu żywności. Zielony Program Filmowy to nie tylko edukacja i podnoszenie świadomości na temat zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska, ale również inspirowanie do aktywnego działania, w tym prowadzenia działań rzeczniczych i strażniczych na rzecz naprawy systemu żywnościowego, tak aby był on bardziej sprawiedliwy, zdrowy i przyjazny dla planety, ludzi i zwierząt. W ramach Zielonego Programu Filmowego organizowane są spotkania, debaty i warsztaty, które umożliwiają wymianę wiedzy i doświadczeń między stroną ekspercką a szeroką publicznością, wspierając tym samym budowanie społeczności zaangażowanej w kreowanie lepszej przyszłości.

NASZE FILMY

- W 2021 roku powstał pierwszy reportaż Green REV Institute - **“Wegańska Warszawa”**. Jak bije serce wegańskiej stolicy, Warszawy? O marzeniach, naprawianiu świata opowiadają kreatorki Roślinnego Qurczaka, Youmiko Vegan Sushi, Lokal Vegan Bistro oraz Słusznej Strawy.
- W 2022 roku powstał drugi reportaż **“Posłuchaj wegańskich biznesów”**. Kto buduje rynek wegańskiej żywności w Polsce? Reportaż opowiada historie i motywacje Listnego Cudu, It's Bean, Yoush, Polsoi, Well Well oraz Foodtech.ac.
- W 2023 roku Green REV Institute wyprodukował trzeci film dokumentalny **“Katastrofa na Talerzu”**. Film opowiada o walce o dostępność do wegańskich opcji żywieniowych w szkołach i przedszkolach w Polsce, łącząc prawa zwierząt, prawa człowieka, klimat i różnorodność biologiczną.

3 REPORTAŻE

12 WYRÓŻNIEŃ NA
FESTIWALACH
MIĘDZYNARODOWYCH

3 PREMIERY
ONLINE

6 PREMIER
OFFLINE

DEBATY DLA ŻYWNOCI

BUDUJEMY DEBATĘ DLA ŻYWNOCI I DLA KLIMATU

Włączamy w debatę klimatyczną kwestie systemu żywnościowego.

Zorganizowaliśmy debaty, łącząc kropki pomiędzy klimatem, bioróżnorodnością, prawami człowieka i zwierząt oraz żywnością:

"Halo Wrocław, Posłuchaj Wegańskich Biznesów" – dyskusja o obecnym systemie żywnościowym i największych wyzwaniach stojących przed pionierami i pionierkami biznesów wegańskich.

"Wyrzuć Marnowanie Żywności do Kosza" – omówienie problemu marnowania żywności oraz jego wpływu na klimat, bioróżnorodność, prawa człowieka.

"Edukacja Klimatyczna" – omówienie, jak powinna wyglądać edukacja klimatyczna w szkołach.

"Oznakowanie żywności" – poszerzenie debaty w zakresie oznakowania żywności dla zrównoważonego systemu żywnościowego i legislacji w tym zakresie na poziomie UE.

"HALO WROCŁAW, POSŁUCHAJ WEGAŃSKICH BIZNESÓW"

Jolanta Niezgodzka
Radna Rady Miejskiej Wrocławia

Ela Lemańska-Błażowska
Rodzice dla Klimatu

Katarzyna Wysocka
Koordynatorka projektu Polityka żywnościowa miasta Wrocławia

Bartłomiej Gawrecki
Green REV Institute

Maciek Wiśniewski
Koton Cafe

"WYRZUĆ MARNOWANIE ŻYWNOCI DO KOSZA"

Daria Rogowska
Ekoedukatorka

Michał Braun
Radny Miasta Kielce

Milena Kubiczek
Ruch zaNIEdbani

Irena Fluder-Kudzia
Radna Miasta Cieszyn

Joanna Kądziołka
Radna Polskie Stowarzyszenie Zero Waste

Natalia Boitot
Koordynatorka projektu Food Trails

"EDUKACJA KLIMATYCZNA"

Jolanta Niezgodzka
Radna Rady Miejskiej Wrocławia

Maria Boyke
Głos Pokolenia

Damian Jaworek
Warszawski Rzecznik Praw Uczniowskich

Piotr Starzewski
Młodzieżowy Strajk Klimatyczny

Dorota Łoboda
Radna m.st. Warszawy

Monika Miłowska
CultureLab

Izabella i Piotr Miklaszewscy
Podróże z Pazurem

Przemysław Staroń
Psycholog, wykładowca, trener i edukator

"OZNAKOWANIE ŻYWNOCI"

MEP Manuela Ripa
German lawyer and Member of the European Parliament

Alice Di Concetto
The European Institute for Animal Law & Policy

Axel Anders
Adolf Hoops Society

Perran Harvey
Upfield

Ronja Berthold
European Vegetarian Union

Olga Kikou
Compassion in World Farming EU

Dr. Joanna Swabe
Humane Society International/Europe

W DEBATĘ O ŻYWNOSCI WŁĄCZAMY NAUKĘ I POLITYKĘ (PANELE EKSPERCKIE)

PANELE EKSPERCKIE – W DIALOGU Z OSOBAMI DECYZYJNYMI ODDAJEMY GŁOS NAUCE

W czterech zorganizowanych panelach eksperckich udział wzięły zarówno osoby decyzyjne, jak i środowisko naukowe oraz osoby reprezentujące społeczeństwo obywatelskie.

Naszym celem jest zbudowanie mostów i dialogu na rzecz wypracowywania i wdrażania rozwiązań oraz budowania systemu żywnościowego, który jest zrównoważony, sprawiedliwy i bezpieczny dla praw człowieka, zwierząt, klimatu i bioróżnorodności.

I Panel – Systemy żywnościowe w polskich placówkach oświatowych, zielone zamówienia publiczne i miejskie polityki żywnościowe – z perspektywy osób decyzyjnych i eksperckich

II Panel – Labelling i przeciwdziałanie marnowaniu żywności – zmiany w kontekście EU SFS Law

III Panel – Fermy przemysłowe – aspekty zdrowotne, środowiskowe, prawne i finansowe

IV Panel – AgriWatch – zaprezentowanie rezultatów działań w ramach projektu AgriWatch

22.03.2023

Systemy żywienia w polskich placówkach edukacyjnych, zielone zamówienia publiczne oraz polityka dotycząca lokalnych produktów spożywczych

z udziałem:

- Maria Lisiecka-Pawęlczak – Radna Poznania • Dominika Król – Radna Poznania • Marika Domozych – Radna Gdyni • Tomasz Jeżewski – kardiolog • Filip Pelc – Radny Dzielnicy Białołęka • Elżbieta Lemańska-Błażowska – Rodzice dla Klimatu • Barbara Wojtaszek – Klub Myśli Ekologicznej • Marta Bejnar-Bejnarowicz – Radna Gorzowa Wielkopolskiego.

31.05.2023

Hodowle przemysłowe – aspekty zdrowotne, środowiskowe, prawne i finansowe

z udziałem:

- Marta Sapała – pisarka, autorka • Dr Robert Maślak – doktor, zoolog • Dr. Anna Kozajda • Joanna Januszewska-Noga – radczynie prawna • Marzena Waligóra – Stowarzyszenie Tarnowska Rospuda • Helena Freino – architektka urbanistka • Bartosz Machalica – lekarz • Sebastian Bednarski – przedsiębiorca, aktywista, Razem.

26.04.2023

Oznakowanie i zapobieganie marnowaniu jedzenia – postępy w kontekście prawa UE dotyczącego zrównoważonych systemów żywnościowych

z udziałem:

- Katarzyna Siudowska – FoodSharing Kraków • Sylwia Kowalska – FoodSharing Toruń • Marta Sapała – pisarka, autorka • Ewa Całus – Urząd Miasta Krakowa • Jagna Niedzielska – doradczynie kulinarna, autorka • Joanna Kądziołka – Stowarzyszenie Zero Waste.

31.10.2023

AgriWatch – Kierunek wydatkowania środków publicznych na zieloną transformację rolnictwa

z udziałem:

- Dorota Olko – Posłanka na Sejm X kadencji • Jakub Ślebioda – asystent Mai Nowak, Posłanki na Sejm X kadencji, ekspert ds. rolnictwa • Prof. Zbigniew Karaczun – socjolog, nauczyciel akademicki, aktywista, badacz polityki ekologicznej i zarządzania środowiskiem • Joanna Januszewska-Noga – doradczynie prawna • Beata Borowiec – rzeczniczka polityczna Koalicji Klimatycznej.

FARMED ANIMALS

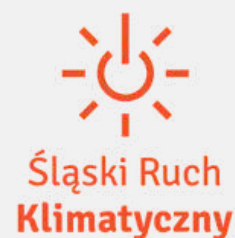
Razem z partnerami Future Food 4 Climate edukujemy - Ryby jako istoty czujące

Wspólnie z partnerami Koalicji Future Food 4 Climate prowadzimy projekt Fish Welfare, czyli edukujemy na temat ryb jako istot czujących i ryb jako zwierząt tzw. hodowlanych.

W ramach projektu realizowane są panele dyskusyjne, debaty z udziałem osób eksperckich w zakresie dobrostanu ryb, wpływu hodowli ryb na klimat i bioróżnorodność, ryb jako istot czujących. Wspólnie wypracowujemy rekomendacje w zakresie dobrostanu ryb.

W organizowanych debatach i panelach eksperckich biorą udział osoby decyzyjne, osoby ze środowiska naukowego, osoby reprezentujące organizacje pozarządowe oraz strona aktywistyczna.

Pierwszy okrągły stół odbył się 16 grudnia 2023 roku w Katowicach i został zorganizowany przez Klub Myśli Ekologicznej, partnera Koalicji Future Food 4 Climate.

SZYMON KUŚ

Tarnogórzanin, student Uniwersytetu Jagiellońskiego i Uniwersytetu Śląskiego, przyrodnik i historyk nauki, starszy przewodniczący Sekcji Ornitologicznej Koła Przyrodników Studentów UJ.

PIOTR ZIEGLER

Absolwent Uniwersytetu Śląskiego na kierunkach fizyka i ochrona środowiska. Aktywista klimatyczny i obrońca przyrody.

EDYTA HYLA

Z wykształcenia i pasji lekarka weterynarii. Specjalistka chorób psów i kotów o specjalizacji chirurgicznej.

MAŁGORZATA RUSEK

Dietetyczka, ukończyła SGGW w Warszawie oraz studia podyplomowe z psychodietetyki na Uniwersytecie SWPS.

AGRIWATCH – MONITORUJEMY PROCES WYDAWANIA ŚRODKÓW PUBLICZNYCH - OCHRONA KLIMATU I ŚRODOWISKA

Unijne środki, które miały wspierać zieloną transformację, często trafiają do sektora hodowlanego, przemysłu mięsnego i mleczarskiego, zamiast wspierać zrównoważoną produkcję żywności.

Green REV Institute monitoruje te wydatki, sprawdzając, czy wspierają one budowanie sprawiedliwej, odpornej na kryzysy przyszłości.

Przeanalizowane dane pokazują, że duże sumy pieniędzy wciąż wspierają produkcję zwierzęcą, utrzymując tym samym system, który jest nieefektywny i uderza w prawa człowieka, prawa zwierząt, klimat i bioróżnorodność.

W ramach podsumowania projektu w 2023 roku wypracowane i przesłane zostały rekomendacje skierowane do osób decyzyjnych.

Wnioski z programu AGRIWatch:

- Konieczna jest zmiana systemu podziału środków – zarówno unijnych, jak i krajowych.
- Polskie organy nie kontrolują m.in. kwestii związanych z inwentaryzacją ferm oraz losem środków przeznaczanych w ramach dopłat bezpośrednich na rzecz beneficjentów.
- Konieczne jest zbadanie, w jaki sposób – na poziomie zarówno krajowym, jak i unijnym – Wspólna Polityka Rolna może zwiększyć dostępność i przystępność cenową zdrowej, zrównoważonej diety zawierającej mniej produktów pochodzenia zwierzęcego.
- Drobnicy rolnicy są stratni w obecnym systemie, ponieważ muszą konkurować z intensywną produkcją w gospodarstwach wielkoobszarowych. Ich głos nie jest wystarczająco słyszalny.
- Naukowe źródła nie pozostawiają wątpliwości, że musimy zmniejszyć liczbę zwierząt w systemie żywności.

9

przesłanych wniosków o informację publiczną

5

wniosków skierowanych do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi

3

wnioski przesłane do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

1

wniosek skierowany do Komisarza Rolnictwa KE Janusza Wojciechowskiego

PROGRAM ROŚLINNA SZKOŁA / DIAGNOZA I CELE

SYTUACJA PRAWNA W POLSCE:

Obecne zapisy zawierają:

- serwowanie każdego dnia przynajmniej dwóch porcji mleka lub produktów mlecznych;
- serwowanie porcji ryby przynajmniej raz w tygodniu.

Zapisy wykluczają możliwość serwowania posiłków w pełni roślinnych.

Badanie Green REV Institute i Koalicji Future Food 4 Climate z 2022 roku ws. dostępności do roślinnych posiłków w szkołach. Obecnie analizowane są odpowiedzi i jadłospisy szkół.

Prawo do roślinnych posiłków to:

- prawa socjalne i działanie dla zdrowia;
- wspieranie praw człowieka i praw ludności rdzennej;
- ograniczanie emisji z rolnictwa zwierzęcego i hodowli zwierząt;
- ochrona bioróżnorodności;
- zapewnienie wolności wyboru w kwestiach żywieniowych;
- łagodzenie zmian klimatycznych;
- kwestia praw politycznych i publicznych.
- walka z rosnącym problemem antybiotykooporności.

Z Rodzicami dla Klimatu opracowaliśmy zmiany legislacyjne dla wegańskich stołówek – wprowadzenie możliwości serwowania w pełni roślinnych posiłków! Druk 912 był procedowany przez Senat.

Z 13 radnymi z całej Polski i osobami aktywistycznymi (16 petycji obywatelskich) walczyliśmy o lokalne polityki żywnościowe i działania lokalne dla sprawiedliwości żywnościowej.

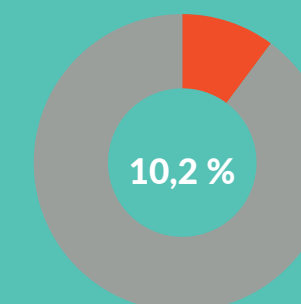
Działamy w ramach Strategii Metropolii Warszawskiej do 2040 roku, uczestniczyliśmy w pracach dot. systemu żywnościowego Miasta Wrocławia.

Chcemy, aby strategia Metropolii obejmowała transformację systemu żywności i wszystkie elementy działań samorządu – zielone zamówienia publiczne, wyżywienie zbiorowe, kampanie społeczne dot. prawa do zrównoważonej żywności, przeciwdziałanie marnowaniu żywności.

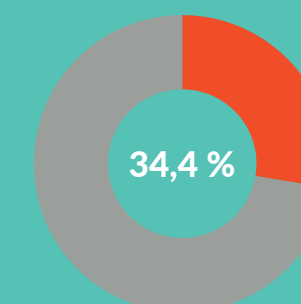
CELE GREEN REV INSTITUTE:

- zmiana Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach:
  - włączenie napojów zastępujących mleko i produktów zastępujących produkty mleczne,
  - zapewnienie co najmniej raz w tygodniu podawania jedynie posiłków niezawierających produktów odzwierzęcych;
- projekt nowelizacji ustawy dotyczący zasad przygotowywania posiłków w szkołach i placówkach oświatowych, a także w żłobkach i klubach dziecięcych:
  - wprowadzenie obowiązku zapewnienia: raz w tygodniu posiłków bezmięsnych oraz dostępu do posiłków roślinnych osobom, które są na diecie wegańskiej.

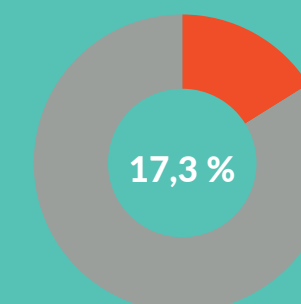
Liczba osób uczniowskich na diecie wegańskiej

Liczba osób uczniowskich na diecie bezmięsnej lub ograniczającej mięso

Liczba osób uczniowskich, które czują się dyskryminowane ze względu na dietę

PROGRAM ROŚLINNA SZKOŁA / NASZE POSTULATY

- 1** Włączenie celów w zakresie bezpieczeństwa żywnościowego do strategii rozwoju miast. Polityki miejskie muszą uwzględniać rolę żywności i projektować działania dla zdrowia, planety, praw człowieka i praw zwierząt.
- 2** Promocja diety roślinnej, organizowanie spotkań w szkołach, lokalnych centrach aktywności, bibliotekach, domach kultury.
- 3** Zagwarantowanie pełnego dostępu do zdrowych, roślinnych i pełnowartościowych posiłków w każdej szkole i każdego dnia (bez konieczności okazania zaświadczenia lekarskiego).
- 4** Współpraca samorządów, wymiana dobrych praktyk pomiędzy lokalnymi władzami w zakresie inicjatyw i projektów dotyczących bezpiecznych, zrównoważonych i lokalnych systemów żywnościowych.
- 5** Włączenie w zieloną transformację głosu lokalnych społeczności, rodziców, opiekunek i opiekunów, osób uczących się, mieszkanek i mieszkańców, żeby tworzyć wspólnotę dla zdrowej, lokalnej i roślinnej żywności.
- 6** Współpraca z dietetyczkami i dietetykami, edukacja kadry nauczycielskiej oraz personelu stołówek w zakresie tworzenia jadłospisów na podstawie aktualnych zaleceń zdrowego żywienia oraz przeciwdziałania marnowaniu żywności.
- 7** Implementacja do samorządowych programów współpracy możliwości realizacji projektów przez organizacje społeczne na rzecz zdrowej, lokalnej, etycznej i bezpiecznej klimatycznie żywności.
- 8** Rozwój rolnictwa wspieranego przez lokalną społeczność; pomoc merytoryczna, techniczna i finansowa ze strony samorządów. Współpraca lokalnych instytucji publicznych z lokalnymi rolniczkami i rolnikami.
- 9** Wprowadzenie w szkołach praktycznej edukacji żywieniowej, tworzenie przyszłolnych ogrodów warzywno-edukacyjnych i roślinnych warsztatów kulinarnych; uczenie szacunku do żywności, środowiska i praw zwierząt.
- 10** Wprowadzenie zielonych zamówień publicznych dla produktów spożywczych zamawianych w szkołach. Stawiamy na żywność wysokiej jakości, lokalną, sezonową, o dużej zawartości składników odżywczych, od certyfikowanych producentów.

ROŚLINNA SZKOŁA

SAMORZĄD LOKALNY

Działania w ramach samorządu lokalnego:

Do końca 2023 r. nawiązaliśmy współpracę łącznie z 17 radnymi w całym kraju. Radni i radne zarówno z dużych metropolii, jak i z małych miast złożyli kolejne cztery interpelacje w zakresie:

- wdrażania rozwiązań mających na celu zwiększenie dostępności do roślinnych posiłków w szkołach;
- aktów prawa miejscowego, ustaw, rozporządzeń polskich i unijnych, dyrektyw, które stoją na przeszkodzie wprowadzeniu opcji roślinnych w szkołach;
- miejskich polityk żywnościowych;
- przeciwdziałania marnowaniu żywności.

Green REV Institute brał udział w pracach nad tworzeniem Lokalnej Polityki Żywnościowej we Wrocławiu – warsztaty.

Green REV Institute działa w ramach Strategii Metropolii Warszawskiej do 2040 roku.

REGULACJE KRAJOWE

Działania na poziomie krajowym:

Grupa senatorów i senatorek z inicjatywy senatorki prof. Alicji Chybickiej złożyła projekt nowelizacji przepisów dotyczących zasad przygotowywania posiłków w szkołach i placówkach oświatowych, a także w żłobkach i klubach dziecięcych. Zmiany legislacyjne dla wegańskich stołówek – wprowadzenie możliwości serwowania w pełni roślinnych posiłków, zostały wypracowane przy współpracy z Rodzicami dla Klimatu. Druk 912 był procedowany przez Senat.

W ramach opinii do projektu przedstawionej przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska można przeczytać: “To daleko idąca ingerencja w wolność wyboru i wychowania dzieci przez rodziców. W zamian jednak mam propozycję, by w trosce o zdrowie i prawidłowy rozwój dzieci i młodzieży zapewnić w jednostkach systemu oświaty dostępność do wyboru posiłków przygotowanych z dziczyzny”.

Green REV Institute przygotował także projekt zmiany rozporządzenia w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach.

UDZIAŁ W PROCESIE LEGISLACYJNYM ZWIĄZANYM Z WDRAŻANIEM EUROPEAN GREEN DEAL

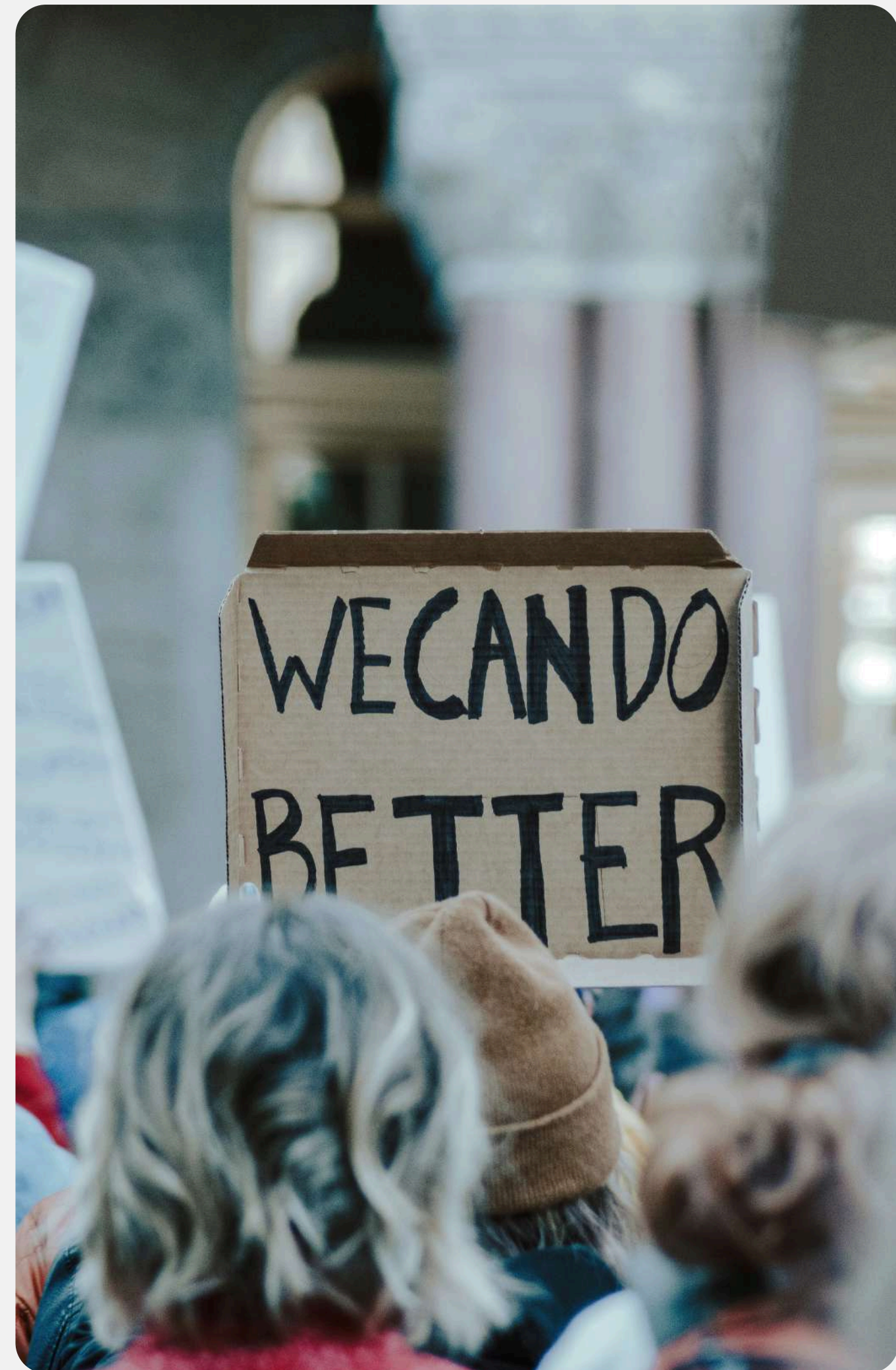
Green REV Institute jest eksperckim głosem dla legislacji i strategii w obszarze zrównoważonego systemu żywności. Przypominamy Komisji Europejskiej o obietnicach dot. naprawy systemu żywności, przechodzenia do systemów roślinnych i ochronie praw człowieka, zwierząt i planety. Chcemy Wspólnej Polityki Żywności i dostępu do zdrowej, etycznej żywności dla wszystkich; spotykaliśmy się z Biurem Komisarza ds. Rolnictwa KE.

W naszych działaniach zwracamy uwagę na kilka kluczowych kwestii:

- 1** Brak legislacji dotyczącej zrównoważonego systemu żywnościowego w planach prac Komisji Europejskiej na 2024 rok stanowi poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa żywnościowego w Unii Europejskiej.
- 2** Najnowsze badania dotyczące niedożywienia i ubóstwa żywnościowego w Polsce jednoznacznie wskazują na konieczność podjęcia natychmiastowych działań przez osoby decyzyjne na szczeblu unijnym i krajowym w celu naprawy systemu żywnościowego.
- 3** Dane pokazują utrzymujący się trend koncentracji i intensyfikacji produkcji zwierzęcej, co negatywnie wpływa na zdrowie i życie ludzi mieszkających w okolicy ferm przemysłowych oraz pogłębia okrucieństwo wobec zwierząt.

[🔗 Tu znajdziesz całe nasze pismo do Komisarza Wojciechowskiego](#)

W 2023 roku Green REV Institute przesłał ponad 30 listów otwartych, stanowisk i apeli dotyczących tematyki Europejskiego Zielonego Ładu oraz przedstawił 9 stanowisk w ramach Konsultacji prowadzonych przez Komisję Europejską "Have Your Say".

EUROPEAN VEGAN SUMMIT – INTEGRUJEMY LIDERKI I LIDERÓW WEGAŃSKIEJ TRANSFORMACJI

2. EDYCJA EUROPEAN VEGAN SUMMIT

European Vegan Summit to jedyne takie wydarzenie w Europie. Miejsce, w którym strona aktywistyczna, decyzyjna, biznes oraz strona naukowa spotykają się na jednej scenie.

EVS buduje sieć ekspercką i dyskutuje o rozwiązaniach i strategiach. Wierzmy, że nadszedł najwyższy czas, aby zacząć łączyć kropki między światem praw człowieka, praw zwierząt, klimatu i bioróżnorodności. Nie uda nam się stworzyć nowego świata bez zmiany systemu żywnościowego. Tylko świat bez eksploatacji zwierząt może być odpowiedzią na wyzwania, jakie niesie ze sobą katastrofa klimatyczna.

Każdy z nas jest ofiarą sektora hodowli zwierząt, który ma tak negatywny wpływ na ludzkie zdrowie i jakość życia. Zanieczyszczenie wody i powietrza, destrukcyjny wpływ na różnorodność biologiczną i dziką przyrodę, cierpienie zwierząt.

Dr. Sylwia Spurek
Doktorka w dziedzinie prawa, Posłanka do Parlamentu Europejskiego, Wiceprzewodnicząca Komisji FEMM w PE

2. edycja European Vegan Summit odbyła się w dniach 19–21 września 2023 roku, online, na platformie vegansummit.eu i była transmitowana online.

Green REV Institute prowadzi globalną debatę osób eksperckich z sektora biznesu, NGO, polityki, nauki, mediów, kultury, samorządów, aktywizmu na temat systemu żywności w kontekście:

- praw zwierząt tzw. hodowlanych i konieczności “zdjęcia” zwierząt z talerzy;
- bioróżnorodności i katastrofalnego wpływu obecnego systemu żywności opartego na sektorze hodowlanym na środowisko naturalne i planetę;
- praw człowieka – prawa do życia w czystym, niezanieczyszczonym przez ферmy hodowlane środowisku, prawa do zdrowej, zrównoważonej, roślinnej żywności, praw uczniowskich do wyboru diety zgodnie z własnymi przekonaniami.

2. edycja EVS to Sesja Powitalna, Sesja Plenarna Otwierająca, 5 paneli dyskusyjnych oraz projekcje 2 filmów dokumentalnych produkcji Green REV Institute: “Wegańska Warszawa” oraz “Posłuchaj wegańskich biznesów”.

2. edycja EVS została objęta Patronatem Parlamentu Europejskiego.

5000 słuchaczy i słuchaczek

33 osoby eksperckie zabrały głos podczas tej edycji

5 paneli dyskusyjnych

2 filmy dokumentalne

2 fireside chats

37 osób eksperckich, naukowców i naukowczyń, osób decyzyjnych z całego świata

Ph.D. SYLWIA SPUREK
Członkini Parlamentu Europejskiego z Polski (Greens/EFA), prawniczka, radczyni prawna, ustawodawczyni, feministka

DR. KRISTA HIDDEMA
Aktywistka naukowa, wykładowczyni, ekofeministka, konsultantka, filantropka i fundatorka

ANA BEJAR
Member of the board of directors of the Spanish political party for animals, PACMA

Ph.D. OLGA KIKOU
Head of Compassion in World Farming EU, Sub-Representative for the End The Cage Age European Citizens' Initiative

PROF. PHILIP LYMBERy
CEO w Compassion in World Farming, prezydent Eurogroup for Animals

OLIWIĄ MYCZKOWSKA
Założycielka międzynarodowej inicjatywy psychologicznej, członkini Green Advocacy Academy

ALEXANDER HUNTLEY
Asystent badawczy w The Vegan Society

MATTEO CUPİ
Wiceprezes ds. Europy w Animal Equality International, założyciel Animal Equality Italy

SEBASTIANO COSSIA CASTIGLIONI
Inwestor, obrońca praw zwierząt

JANE MICHELLE-VELEZ
Dziennikarka telewizyjna, autorka bestsellerów wg "New York Timesa" oraz założycielka/redaktorka UnchainedTV

GIULIA LAGANA
Członkini Healthy Food Healthy Planet

OLIVER MORICE
Oficer ds. spraw publicznych w L214, działacz i aktywista praw zwierząt

PH.D. ANITA KRAJNC
Dyrektorka Wykonawcza Animal Save Movement i adiunkt na Queen's University

PROF. PIOTR SKUBAŁA
Biolog, aktywista, profesor akademicki

M. A. ALEX ANDERS
Inicjator rozwoju Biocyclic Vegan International, współzałożyciel Adolf Hoops Society

CATALINA LOPEZ SALAZAR
Dyrektorka Aquatic Animal Alliance

JASMIJN DE BOO
CEO w ProVeg International, zawodowa obrończyni praw zwierząt i edukatorka

PH.D. PETER D. CARTER
Zajmuje się polityką ochrony środowiska dla Climate Emergency Institute

Prof. ANDRZEJ ELŻANOWSKI
Przewodniczący Polskiego Towarzystwa Etycznego, związany z Uniwersytetem Warszawskim, naukowiec, zoolog, bioetyk

EDOARDO VALSECCHI
Właściciel i założyciel Linfa - Eat Different

CLAIRE OGLEY
Kierowniczka Kampanii,
Polityki i Badań
w Vegan Society

ELEONORA EVI
Europa Verde, obecnie
członkini włoskiego
parlamentu, wcześniej
członkini Parlamentu
Europejskiego, aktywistka,
rzeczniczka

MATTHIAS LAMBRECHT
Kampanier w zespole
rolnictwa
Greenpeace Niemcy

DR. MIŁKA STĘPIEŃ
Aktywistka klimatyczna,
koordynatorka kampanii
przejścia dla Europy
Środkowej i Wschodniej
w CEE Bankwatch Network

ROSELLA D'ANGELI
CEO w Vegan
Finest Foods

FRANCISCO GUERREIRO
Członek Parlamentu
Europejskiego z Portugalii
(Greens/EFA), Członek
Komitetu AGRI oraz PECH

**RUNE - CHRISTOFFER
DRAGSDAHL**
Sekretarz Generalny
Danks Vegetarisk
Forening

KACPER NOWICKI
Założyciel fundacji
Varia Posnania

ELENA CIAVARELLA
Inwestorka, aktywistka

IGA CZUBAK
Założycielka Roślinny
Qurczak/Apollo,
naukowczyni
neurokognitywna

JOANA OLIVEIRA
Wiceprezeska zarządu
i kierowniczka kampanii
w Portuguese Vegetarian
Association

MILENA KUBICZEK
Współzałożycielka lokalnego
ruchu zaNIEdbani,
aktywistka, członkini Forum
Młodych Dyplomatów,
zespół Green REV Institute

HANNA BARAKAT
Studentka psychologii
zdrowia, pochodzenia
syryjskiego, skupiająca się na
podnoszeniu świadomości
społecznej w zakresie praw
człowieka na Bliskim
Wschodzie

MARK DE HAAN
Starszy członek ds. Unii
Europejskiej aktywnie
zaangażowany w koalicję
TAPP

PHILLIP RYF
Współdyktor
zarządzający Sentience
Politics

MORGAN JANOWICZ
Koordynatorka partnerstw
w Green REV Institute,
Koordynatorka Future Food
4 Climate

ZIGGY KLARES
Radna GroenLinks
w Radzie Miejskiej
w Haarlemie

RONJA BERTHOLD
Kierowniczka spraw
publicznych Europejskiej
Unii Wegetariańskiej

GEORGES HAYEK
Właściciel szpitala Hayek,
założyciel Lebanese Vegans
oraz pierwszego
wegańskiego Centrum
Społecznego w regionie

JULIA SAWKA
Green REV Institute
Koordynatorka ds.
komunikacji i wydarzeń

EUROPEAN VEGAN SUMMIT – INTEGRUJEMY LIDERKI I LIDERÓW WEGAŃSKIEJ TRANSFORMACJI

ROZMOWY O SYSTEMIE ŻYWNOŚCIOWYM W RAMACH EVS TALKS

Działania na rzecz naprawy systemu żywności są kontynuowane także poprzez wywiady 1:1 lub 1:2 w formie EVS Talks. W trakcie każdego z EVS Talks poruszamy temat w zakresie zrównoważonego systemu żywnościowego, praw człowieka, praw zwierząt, klimatu i bioróżnorodności. Do rozmów zapraszamy osoby z całego świata.

12 zrealizowanych odcinków w 2023 roku

13 zaproszonych gości i gościń

ponad 600 słuchaczy i słuchaczek

[🔗 Postuchaj EVS Talks!](#)

DR. MIŁKA STĘPIEŃ
CEE Bankwatch Network

DR. OLGA KIKOU
Compassion in World Farming EU

JOANA OLIVEIRA
Portuguese Vegetarian Association

OKSANA KHOMIAK
Lviv Vegan Kitchen

DR. ANITA KRAJNC
Animal Save Movement,
Plant Based Treaty

GEORGES HAYEK
Hayek Hospital, Lebanese Vegans, Vegan Social Hub

NICOLA HARRIS
Plant Based Treaty

KRISTINA CHAPARRO
Slovak Vegan Society

OLIVER MORICE
L214

ANASTASIA TROFIMOVA
Your Beet

ANA BEJAR
Aktywistka, PACMA

CLAUDIO POMO
Essere Animali

PATRICE JONES
Ekofeminista, pisarz i edukator

WSPÓLNIE NAPRAWIAMY OTOCZENIE ŻYWNOSCI I PYTAMY MARKETY O ŻYWNOSĆ

Wspólnie z partnerami z całej Europy Green REV Institute badał, czy największe sieci handlowe, które kształtują i determinują system żywnościowy, zachowania konsumenckie oraz zawartość koszyków zakupowych, transparentnie raportują i pokazują wpływ sektora hodowlanego na klimat i emisje gazów cieplarnianych.

REV przesłał 21 pytań o transparentność do 5 największych sieci handlowych w Polsce.

Przy współpracy z 18 osobami eksperckimi oraz mediami Green REV Institute i Koalicja Future Food 4 Climate przeprowadziły analizę mediów i komunikacji dla klimatu.

[Tu znajdziesz nasz raport](#)

REV skierował pisma do Biedronki, Żabki, Lidla, Kauflanda oraz Dino.

NASZE 21 PYTAŃ:

- 1 Czy zbierają i publikują dane w zakresie emisji środowiskowych spowodowanych przez sprzedaż mięsa, nabiału i jaj?
- 2 Czy zbierają i publikują dane dotyczące stosunku sprzedaży białek – odpowiednio pochodzenia roślinnego i zwierzęcego?
- 3 Czy zbierają i publikują dane w zakresie emisji środowiskowych, powstałych w całym łańcuchu wartości?
- 4 Czy poprzez odpowiednie dostosowanie asortymentu uwzględniają wpływ produktów odzwierzęcych na środowisko i klimat?
- 5 Czy wdrożyli program redukcji emisji dwutlenku węgla w swojej działalności?
- 6 Ile nowych produktów stanowiących roślinne zamienniki mięsa, nabiału, jaj, a ile nowych produktów pochodzenia zwierzęcego (mięsa, nabiału, jaj) zostało wprowadzonych do sprzedaży w tych sieciach od dnia 1 stycznia 2022 roku do chwili obecnej?
- 7 Jakie działania marketingowe podejmują sieci w celu promocji sprzedaży produktów stanowiących roślinne zamienniki mięsa, nabiału, jaj?
- 8 Jakie podejmują działania mające na celu rozszerzenie asortymentu roślinnych zamienników mięsa, nabiału i jaj oraz zmniejszenie udziału sprzedaży mięsa, nabiału i jaj?
- 9 Jakie działania marketingowe podejmują w celu promocji redukcji emisji?
- 10 Czy w ramach dostępnych powierzchni promocyjnych znajdujących się w punktach sprzedaży promowane są produkty mięsne, nabiałowe, jajeczne?
- 11 Czy i jak w swoich sklepach wykorzystują widoczne powierzchnie promocyjne do promocji produktów mięsnych i nabiału?
- 12 Czy w swoich politykach oraz działaniach weryfikują wpływ produkcji mięsa, nabiału i jaj na kryzys klimatyczny?
- 13 Jaki procent działań promocyjnych z wykorzystaniem wewnętrznych nośników promocji sprzedaży dotyczy produktów mięsnych, nabiałowych i jajecznych, a jaki produktów stanowiących roślinne zamienniki mięsa, nabiału i jaj?
- 14 Jaki procent kampanii reklamowych sieci wykorzystuje produkty stanowiące roślinne zamienniki mięsa, nabiału oraz jaj?
- 15 Czy stosują oferty „multibuy” na produkty mięsne, nabiałowe oraz jajeczne?
- 16 Czy stosują oferty „multibuy” na produkty stanowiące roślinne zamienniki mięsa, nabiału oraz jaj?
- 17 Jaki procent kampanii reklamowych sieci wykorzystuje produkty pochodzenia zwierzęcego?
- 18 Czy sieć regularnie wydaje bezpłatne gazetki sprzedażowe promujące ofertę sieci?
- 19 Jaki procent przepisów kucharskich zawiera produkty odzwierzęce, a jaki procent przepisów kucharskich stanowią przepisy oparte w 100% na roślinach oraz produktach pochodzenia roślinnego?
- 20 Jaki procent produktów promowanych w przepisach kucharskich (prosilimy o informacje na przykładzie trzech ostatnich wydań) dotyczył produktów pochodzenia zwierzęcego, a jaki procent produktów stanowiących roślinne zamienniki mięsa, nabiału oraz jaj?
- 21 Czy w ramach wykorzystywanych narzędzi marketingowych publikowane są przepisy kucharskie?

MEAT US HALF WAY – WSPÓLNIE NAPRAWIAMY OTOCZENIE ŻYWNOCÍ

1

Mimo że wszystkie sieci posiadają strategię zrównoważonego rozwoju, żadna nie wskazuje działań związanych z ograniczaniem sprzedaży oraz promocji mięsa i nabiału jako celu działania dla klimatu!

2

Wszystkie sieci wskazują działania związane z budowaniem konsumpcji zdrowej i zrównoważonej żywności w działaniach związanych z kształtowaniem zachowań konsumenckich, a nie ograniczaniem emisji środowiskowych!

3

Sieci takie jak Lidl, Kaufland, Biedronka, Żabka chwala się produktami roślinnymi, ale nie wykazują danych ze sprzedaży mięsa i nabiału vs. roślinnych zamienników!

4

Sieci w przepisach kulinarnych stawiają na mięso i nabiał. Tylko 13% wszystkich przepisów Lidla to przepisy na potrawy wegańskie; przepisy przyjazne planecie według Lidla to także te z nabiałem. W przypadku Biedronki na 10 przepisów tylko 3 są w pełni roślinne. W przypadku Kauflanda wśród wszystkich dostępnych przepisów (939) wegańskich jest 23, czyli 2%.

5

Wszystkie sieci stawiają na rozwój i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, zmniejszenie zużycia plastikowych opakowań, ale żadna nie wspomina o emisjach pochodzących z rolnictwa zwierzęcego.

6

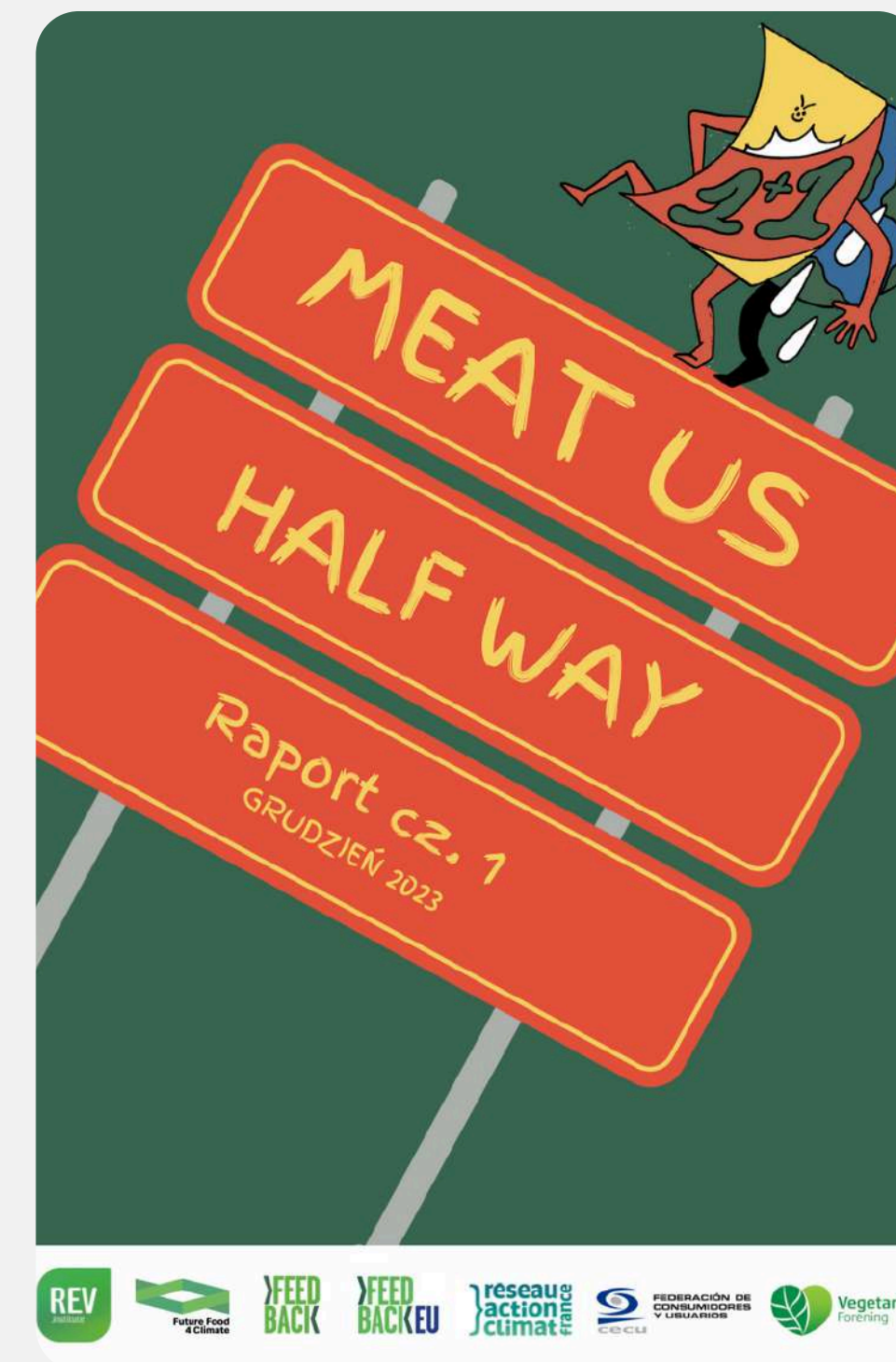
Mięso i nabiał promowane są w miejscach widocznych dla osób konsumenckich w sieciach.

7

Każda gazetka promocyjna sieci zawiera kilka stron wypełnionych promocjami na zakup mięsa i nabiału.

8

Aplikacja Żabki zachęca do kupowania kanapek z mięsem i nabiałem jako wartościowych przekąsek i śniadań do szkoły, powołując się na raport Green REV Institute i Future Food 4 Climate dot. niskiej dostępności zrównoważonych posiłków w placówkach oświatowych z 2022 roku.

O NAS

Green REV Institute to zielony think tank, watchdog klimatyczny działający dla transformacji systemu żywności.

Budujemy masę rzeczniczą dla sprawiedliwej transformacji systemu żywności Future Food 4 Climate, włączamy, uczymy i mobilizujemy; w ramach Green Advocacy Academy tworzymy globalną debatę o naprawie systemu żywności; w ramach European Vegan Summit walczymy o legislację dla zrównoważonego systemu żywności, prawo do wegańskich posiłków i zieloną politykę.

Misja Fundacji to zmienianie i budowanie świata w szacunku dla człowieka, zwierząt i klimatu. Współczesne rolnictwo przestało być tym, które znaliśmy. Stało się przemysłem, który wpływa na jakość życia i zdrowie ludzi, zmiany klimatyczne i uprzedmiotowienie zwierząt. Następuje koncentracja produkcji żywności, rośnie skala rolnictwa przemysłowego i maleje liczba małych, rodzinnych gospodarstw. Troska o zdrowie i wysoką jakość produktów została zastąpiona rachunkiem zysków i strat oraz walką o jak najniższe koszty produkcji. Przemysłowe rolnictwo zmienia klimat, sprawia, że ludzie tracą prawo do życia w czystym środowisku. A przecież prawo do życia w czystym, bezpiecznym, przyjaznym środowisku – to prawo człowieka. To gdzie, w jakim otoczeniu żyjemy, jakim powietrzem oddychamy, czy woda, z której korzystamy, jest bezpieczna – decyduje o jakości naszego życia. Mamy prawo do informacji o tym, co jemy, z jakich produktów korzystamy. Mamy prawo do informacji o tym, czy dostępne produkty są dla nas i naszych bliskich zdrowe i bezpieczne. Mamy prawo dokonywać świadomych wyborów! W sklepie, restauracji, hotelu nasze prawa – prawo do informacji, do wyboru usług i produktów – muszą być szanowane i respektowane. Mamy do tego prawo, bo chcemy żyć zdrowo i bezpiecznie, bo chcemy chronić naszych najbliższych.

Skutecznie i bezkompromisowo łączymy kropki na mapie praw zwierząt, praw człowieka i klimatu.

Prawo musi podążać za naszymi potrzebami, zmianami społecznymi, musi nas skutecznie chronić. Wierzymy, że biznes może być i często jest odpowiedzialny społecznie, że są przedsiębiorczynie i przedsiębiorcy, którzy dbają o prawa człowieka, chronią środowisko naturalne, tacy, którym nie jest obojętny los zwierząt. Obowiązkiem państwa jest wspierać taki biznes, który działa odpowiedzialnie, i wyciągać konsekwencje wobec tych, którzy szkodzą naszemu zdrowiu i środowisku naturalnemu. Czy możemy oczekiwać tego od państwa? **Tak! Dlatego stworzyliśmy Green REV Institute.** Bo chcemy, aby każdy i każda mógł żyć w bezpiecznym miejscu, mógł zdrowo i bezpiecznie się odżywiać.

O NAS – JESTEŚMY CZĘŚCIĄ

Green REV Institute działa w 8 koalicjach międzynarodowych: Buy Better Food, 50by40, Eurogroup for Animals, World Federation for Animals, European Vegetarian Union, Aquatic Animal Alliance, TAPP Coalition, PlantEurope network.

BUY
BETTER
FOOD

50
by
40

EUROGROUP
FOR
ANIMALS

WORLD FEDERATION
FOR ANIMALS

European
Vegetarian
Union

AAA
AQUATIC ANIMAL ALLIANCE

TAPP
True Animal Protein
Price Coalition

PlantEurope
Network

NASI PARTNERZY STRATEGICZNI

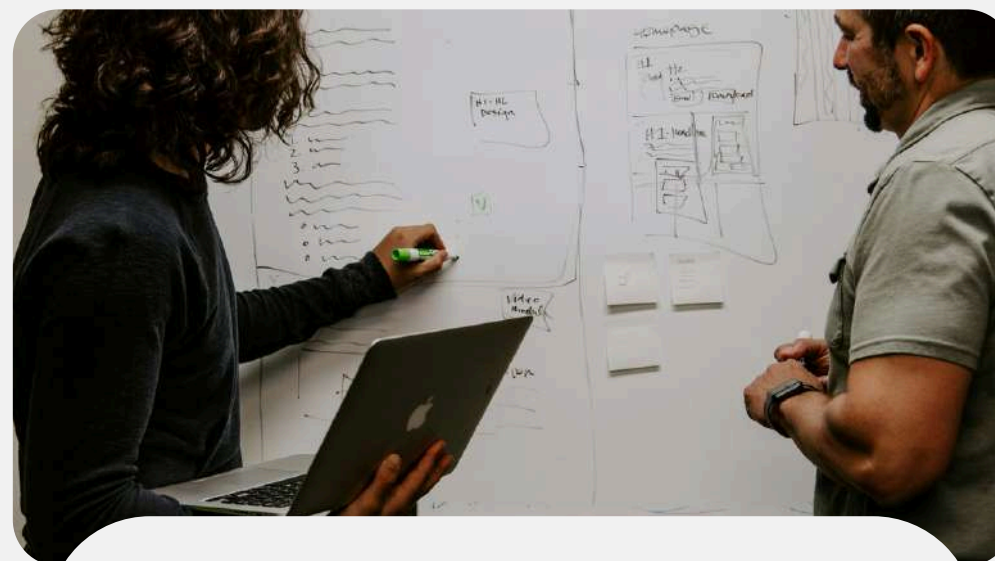

NASZE CELE NA LATA 2024–2025

WIZJA

Świat, w którym nikt nie pozostaje w tyle, świat, w którym prawa człowieka, prawa zwierząt, prawa środowiska są fundamentem społeczeństwa, polityki i gospodarki. Świat, w którym żywność produkowana jest tak, aby nie szkodzić, nie zanieczyszczać, nie powodować bólu, tak aby nikt z tego powodu nie cierpiał i nie musiał być zabijany.

CELE ŚREDNIOOKRESOWE

Zmiana prawa w Polsce i zagwarantowanie prawa do wegańskich posiłków w placówkach publicznych (przedszkola, szkoły, szpitale, urzędy). Zmiana prawa w Polsce i wprowadzenie tzw. wegańskich piątków w placówkach publicznych. Stworzenie w Polsce niezależnego urzędu Rzecznika Praw Zwierząt. Stworzenie w ministerstwie rolnictwa departamentu ds. rozwoju rolnictwa wegańskiego i promocji zrównoważonej, wegańskiej diety. Przyjęcie przez rząd „Krajowej strategii działania na rzecz praw zwierząt i promocji diety wegańskiej”.

CELE ŚREDNIOOKRESOWE WEWNĘTRZNE

Rozwój zespołu fundraisingowego – wprowadzenie nowych form finansowania. Rozwój zespołu prawnego – nowe kompetencje związane z prawem konsumenckim. Rozwój Rady Naukowej – nowe ciało w strukturze Green REV Institute skupiające znane medialnie autorytety naukowe. Stworzenie w Warszawie Centrum Wegańskiego Aktywizmu – przestrzeni debat, animacji, wystaw, wegańskiego coworkingu i wegańskiej księgarni.

THE FUTURE IS VEGAN

RAPORT
ROCZNY
2023